

Vergaderjaar 1988–1989

21 124

Wijziging van enkele onderwijswetten naar aanleiding van de voorstellen van de commissie tot vereenvoudiging van de loonbelasting en de inkomstenbelasting

B

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is enkele onderwijswetten te wijzigen in verband met de herziening van de belasting- en premieheffing naar aanleiding van het rapport van de commissie tot vereenvoudiging van de loonbelasting en de inkomstenbelasting;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Wet op de studiefinanciering (Stb. 1988, 336) wordt gewijzigd als volgt:

A

In de inhoudsopgave wordt na artikel 53 ingevoegd: Artikel 53a
Aanpassing vrije voet

B

In artikel 21 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het derde en het vierde lid worden vervangen door:
3. Op het belastbare inkomen in het peiljaar wordt in mindering gebracht de bijdrage vrije voet. Deze

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE

voet is gelijk aan het belastbare minimumloon in het peiljaar indien een ouder voor de inkomstenbelasting is ingedeeld in tariefgroep 3 verhoogd met een toeslag van 20%. Indien een ouder is ingedeeld in tariefgroep 1, 2 (gehuwd), 2 (ongehuwd), 4 dan wel 5, is de bijdrage vrije voet 0%, 50%, 60%, 90%, onderscheidenlijk 90% van de voet die van toepassing zou zijn bij indeling in tariefgroep 3. Een ouder die voor de inkomstenbelasting is ingedeeld in tariefgroep 2, wordt voor de toepassing van dit artikel ingedeeld in tariefgroep 2 (gehuwd) indien hij gehuwd is zonder duurzaam gescheiden te leven en wordt ingedeeld in tariefgroep 2 (ongehuwd) in de overige gevallen.

4. Het resterende inkomen wordt verdeeld in twee schijven ter grootte van 40% van de in het derde lid bedoelde bijdrage vrije voet zonder de toeslag van 20% alsmede een derde schijf ter grootte van 240% van het belastbare minimumloon in het peiljaar verminderd met de bijdrage vrije voet en de eerste en de tweede schijf.

2. In het vijfde lid wordt «Indien twee ouders ongehuwd met elkaar samenwonen dan wel» vervangen door: Indien twee ouders.

3. Het zevende lid wordt vervangen door:

7. De bijdrage van een ouder is 7,5% van de eerste schijf plus 15%

van de tweede schijf plus 23% van de derde schijf plus 30% van het meerdere.

C

In artikel 24 vervallen het tweede tot en met het vierde lid alsmede de aanduiding van het eerste lid.

D

In artikel 43 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het tweede en het derde lid worden vervangen door:
2. Op het draagkrachtinkomen wordt in mindering gebracht de draagkracht vrije voet. Deze voet is gelijk aan het belastbare minimumloon in het tweede jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld, indien de debiteur voor de inkomstenbelasting is ingedeeld in tariefgroep 3. Indien de debiteur is ingedeeld in tariefgroep 1, 2 (gehuwd), 2 (ongehuwd), 4 dan wel 5, is de draagkracht vrije voet 0%, 50%, 60%, 90%, onderscheidenlijk 90% van de voet die van toepassing zou zijn bij indeling in tariefgroep 3. Een ouder die voor de inkomstenbelasting is ingedeeld in tariefgroep 2, wordt voor de toepassing van dit artikel ingedeeld in tariefgroep 2 (gehuwd) indien hij gehuwd is zonder duurzaam gescheiden te

leven en wordt ingedeeld in tariefgroep 2 (ongetrouwd) in de overige gevallen.

3. Het resterende inkomen wordt verdeeld in twee schijven ter grootte van de helft van de in het tweede lid bedoelde draagkracht vrije voet alsmede een derde schijf ter grootte van 240% van het belastbare minimumloon in het tweede jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor de draagkracht wordt vastgesteld, vermindert met de draagkracht vrije voet en de eerste en de tweede schijf.

2. In het vierde lid wordt «Indien de debiteur of de partner van de debiteur» vervangen door: Indien de debiteur.

3. Het zesde lid wordt vervangen door:

6. De draagkracht van de debiteur uit inkomen is 7,5% van de eerste schijf plus 15% van de tweede schijf plus 23% van de derde schijf plus 30% van het meerdere.

Artikel II

In artikel 45, zesde lid, van de Wet op het basisonderwijs (Stb. 1986, 256):

a. wordt in de eerste volzin «f 27 000» vervangen door: f 34 000

b. wordt in de derde volzin «Stb. 1986, 252» vervangen door: Stb. 1988, 336

c. wordt in de vierde volzin «1 januari 1989» vervangen door: 1 januari 1991.

Artikel III

In artikel 54, zevende lid, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 1987, 614):

a. wordt in de eerste volzin «f 27 000» vervangen door: f 34 000

b. wordt in de vierde volzin «1 januari 1989» vervangen door: 1 januari 1991

c. vervallen de derde en de vierde volzin.

Artikel IV

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 1990, met dien verstande dat de onderdelen B en D van artikel I voor het eerst worden toegepast op de inkomens in het jaar 1990.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten,

colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,

De Minister van Landbouw en Visserij,

Memorie van toelichting

Algemeen

De in dit wetsvoorstel geformuleerde wijzigingen sluiten aan bij het wetsvoorstel tot vereenvoudiging van de loonbelasting en de inkomstenbelasting (invoering voorstellen commissie-Oort).

Uitvoering van de maatregelen door de Informatiseringsbank

Het resultaat van het wetsvoorstel zal zijn dat er sprake is van een zeer omvangrijke en ingrijpende operatie, zowel systeemtechnisch als in de uitvoering. Dat behoeft op zichzelf niet op ernstige bezwaren te stuiten, omdat de wijzigingen van de Wet op de studiefinanciering pas in 1990 zullen moeten ingaan en inkomens in 1990 via het geautomatiseerde systeem pas voor toekenningen in 1992 gevolgen zullen hebben. Wel zal, in verband met verzoeken om peiljaarverlegging, de nodige menskracht beschikbaar moeten zijn voor handberekeningen in 1990 en 1991. Daadwerkelijk kan pas op zijn vroegst eind 1989 met de realisering van de wijzigingen worden gestart. Indien dat ongestoord kan gebeuren, moet 1990 haalbaar zijn.

Financiële gevolgen

De kosten kunnen worden onderscheiden in apparaatskosten en programmakosten. Voor de apparaatskosten is in totaal geraamd een bedrag van f 20 mln. Die raming is gedaan in het wetsvoorstel Oort-II (Kamerstukken II, 1988/89, 20 873, nr. 3, blz. 15). Voor de programmakosten – dat wil zeggen de kosten die de regeling ten aanzien van de toepassing van de draagkrachtta-bellen zelf met zich brengt – wordt gerekend op budgettaire neutraliteit.

Dereguleringsaspecten

Dit wetsvoorstel vloeit voort uit en is niet meer dan een technische

vertaling van de andere wetsvoorstellen inzake de invoering van de voorstellen van de commissie-Oort. De administratieve lasten die uit het wetsvoorstel voortvloeien, moet in dat totale kader worden bezien.

Artikel I, onderdeel B

In de WSF werd en wordt aangesloten bij de in de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Stb. 1964, 519) bestaande tariefgroepen. De oude tariefgroep II, die gold voor alleenstaanden, is in de Wet op de inkomstenbelasting 1964 geschrapt en maakt derhalve ook geen onderdeel meer uit van de WSF. Daardoor is er voor de studiefinanciering geen instrument meer om alleenstaanden in het systeem te «herkennen». Daardoor dreigden alleenstaanden hun naar verhouding gunstige positie in de Wet op de studiefinanciering te verliezen. Wel is het mogelijk om het onderscheid dat artikel 5 van de Wet op de inkomstenbelasting kent tussen hen die «gehuwd zijn zonder duurzaam gescheiden te leven» en anderen, toe te passen en dan die anderen, waaronder de gehele groep van alleenstaanden, een relatief gunstige behandeling te geven. In het wetsvoorstel is van die mogelijkheid gebruik gemaakt. Een ander verschil met het oude systeem is, dat er vier schijven zijn in plaats van drie. Door de vertaling in het na-Oortse systeem is er een lager marginaal tarief: voor de eerste schijf geldt 7,5% in plaats van 10% en voor de tweede schijf 15% in plaats van 20%. Ter illustratie volgt hier een vergelijking van de draagkrachtta-bellen voor de tariefgroepen I en III, uitgedrukt in guldens:

Tariefgroep I

Ouderbijdrage nu	heffingsinkomen	vrije voet	ouderbijdrage nieuw	verschil
2 202	32 232	16 900	2 203	- 1
3 251	36 829	16 900	3 260	- 9
4 300	41 426	16 900	4 317	- 17
5 313	45 864	16 900	5 338	- 25
6 305	50 212	16 900	6 338	- 49
8 289	58 907	16 900	8 338	- 49
10 273	67 603	16 900	10 338	- 65
12 916	77 564	16 900	13 004	- 88
15 763	87 054	16 900	15 851	- 88
18 610	96 544	16 900	18 698	- 88

Tariefgroep III

Ouderbijdrage nu	heffingsinkomen	vrije voet	ouderbijdrage nieuw	verschil
	32 232	33 800		
233	36 829	33 800	227	5
582	41 426	33 800	572	10
988	45 864	33 800	965	23
1 650	50 212	33 800	1 617	33
3 182	58 907	33 800	3 127	55
5 166	67 603	33 800	5 127	39
7 809	77 564	33 800	7 793	16
10 656	87 054	33 800	10 640	16
13 503	96 544	33 800	13 487	16

Artikel I, onderdeel C

Omdat de gewijzigde Wet op de inkomstenbelasting 1964 geen andere voetoverheveling meer kent dan alleen de overheveling van de gehele aftrek, is er aan de nuancering van artikel 24, tweede tot en met vierde lid, van de WSF geen behoefte meer.

Artikel I, onderdeel D

Voor de wijzigingen in artikel 43 van de WSF geldt mutatis mutandis hetzelfde als voor die in artikel 21 van die wet.

Artikelen II en III

In artikel 45, zesde lid, van de Wet op het basisonderwijs (Stb. 1986, 256) en artikel 54, zevende lid, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 1987, 614) is het bedrag van f 27 000 vervangen door f 34 000.

De Minister van Onderwijs en Wetenschappen,
W. J. Deetman

De Minister van Landbouw en Visserij,
G. J. M. Braks